

"Edirne'de Kültür ve Sanat"

Ender Bilar

www.enderbilar.com

KIRKPINAR'IN NERESİNDEYİZ?

Sevgili Okuyucularım, yürüttüğüm bir proje nedeniyle sizlerden ayrı kaldım. En son yazımı Kırkpınar ile ilgili yazmıştım. Yeni yazımın başlığını belirlemişken Pazar günü TRT Spor Yıldız'da 64. Kurtdereli Mehmet Pehlivan Güreşleri'ni izlerken bu yazıyı yazmam gerektiğini düşündüm. Şimdi bıraktığım yerden devam ediyorum. Gerçekten biz Kırkpınar'ın neresindeyiz?

Edirne Belediye Başkanı Sayın Av. Filiz Gencan Akın'ın ilk Kırkpınar'ı olan 663. Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali'ni geride bıraktık. Edirne, festival nedeniyle güreşsever ve siyasilere akınına uğradı. Sonuçta iyisi ve kötüsüyle bir Kırkpınar'ı daha geride bıraktık. Şimdi düzenlenen festivalin değerlendirilmesini yaparak 664. Kırkpınar'ın hazırlıklarına başlamamız gerekiyor. Biz dernek olarak son iki yıldır güreşleri izleyen güreşseverler ile yaptığımız "Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali Değerlendirme Anketi"ni bu yılda düzenledik ve önümüzdeki günlerde sonuç raporunu ilgililer ve halkımızla paylaşacağız.

Edirne Belediye Başkanı her yıl düzenlenen Kırkpınar'ın ardından basın mensupları ile bir araya gelerek değerlendirme toplantısı yapardı. Bu yıl bir değerlendirme toplantısı yapılmadı.

Kırkpınar'ı sadece bir yağlı güreş sporu veya siyasi şov alanı olarak düşünmemek gerekir. Ülkemizin ve kentimizin bir kültür mirası olan Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali,

UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesinde yer almaktadır. İlk önce bunun bilincinde ve duyarlılığında olmamız gerekiyor. Bu kültür miraslarımız ile ilgili ne kadar çok bilgi paylaşımı yapılırsa o kadar tanınırlığı artar, ilgi büyür ve kentin kültür turizmi potansiyeli gelişir.

Aslında 2024 yılı Kırkpınar'ı diğer yıllara göre farklı bir uygulama ile yapılmıştı. Türkiye Geleneksel Güreşler Federasyonu almış olduğu kararla CW Enerji Türkiye Yağlı Güreş Ligi bitiminde puanlama sıralamasına göre Kırkpınar'a katılacak pehlivanların katılımını gerçekleştirmişti. Örneğin 2023 yılında 14 boyda 2.141 pehlivan kayıt yaptırıp güreşirken, 2024 Yılı 663. Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nde 852 pehlivan er meydanına çıktı.

Lig usulüne kadar pehlivan sayısının çokluğu nedeniyle Kırkpınar'da "altın puan" da denilen sistem uygulanıyordu. Eşleşen pehlivanların 40 dakika güreşip, yenişme olmaması halinde hiç ara vermeden altın puana geçiliyor ve ilk puanı alan galip sayılıyordu. Seyir zevkini artırmak amacıyla getirilen yeni uygulama ile bunun ortadan kaldırılacağı belirtilirken güreşçi sayısı düşürülmüş ancak güreşlerde süre ve altın puan uygulaması devam ettirilmiştir. Güreşler 30 dakikaya düşürülmüş ve yeniş olmaması durumunda altın puan uygulaması devam etmiştir.

Yüzyıllardır süregelen geleneksel kuralların yeni kurallar ile değiştirilmesinin, yağlı gü-

reş kültürünün zedelenmesine neden olabileceği gibi milli değerlerimizin de yozlaşmasının önünü açacağı konusundaki endişeler bilim insanları ve konunun uzmanları tarafından belirtilmiştir.

Türk güreş tarihi içinde geleneksel yağlı güreşin en önemli er meydanı olan Kırkpınar'ın kültürel kimliği, öğeleri, sembolleri, dini ve diğer ritüelleriyle birlikte bir bütün olduğu bilinmeli ve önemsenmelidir. Geleneksel Kırkpınar Yağlı Güreşleri'nin bu değerlerinin korunması ve geleceğe aktarılmasının çok değerli olduğunu belirtmeliyim.

Bu bağlamda Kırkpınar'ın kentimizin kültür turizmine katkısını artırmamız gerekmektedir. Ayrıca spor turizmi yönüyle de farklılığını öne çıkarmak için çok çalışmalıyız. Yoksa yılda bir düzenlenen bir güreş etkinliği olarak görmeye devam edersek, Kırkpınar'a sahip çıkmaktan ve dolayısıyla geleceğe taşımaktan bahsedemeyiz.

Peki ne yapmalıyız?

Öncelikli olarak 2014 yılında kurulan ama bir türlü işlev verilmeyen Edirne Belediyesi Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali Bilgi ve Dokümantasyon Merkezi'nin aktif hale getirilmesi gerekmektedir. Bu merkez bünyesinde başlatılan çalışmalar sürdürülmelidir. Kırkpınar'ın bir sponsor dosyası hazırlanmalı ve bu sponsor dosyasıyla Kırkpınar'a artık bir kurumsal kimlik kazandırılmalıdır. Sarayıçi Er Meydanı tarihi mekana uygun yenilenmeli, sarayıçi alanı açık hava müzesi haline getirilmelidir. Yağlı Güreş Düzenleyen Kentler Birliği Merkezi'nin de Edirne olması sağlanmalıdır.

Kırkpınar Ağası, Kırkpınar'ın önemli bir öğesidir. Kırkpınar ağasının kıyafeti ve görevleri bellidir. Her gelen yeni ağa kendine göre bir kıyafet veya bir uygulama getirmemelidir. Eğer Kırkpınar Ağası başka bir yağlı güreş etkinliğine Kırkpınar Ağası olarak katılıyorsa bu kıyafeti giyerek katılmalıdır. Ağayı sadece para veren kişi olarak görmemek ge-

reker. Ağa'nın da kendisini Kırkpınar'ın üzerinde görmemelidir. Kültürel mirasın önüne sermaye geçmemelidir.

Kırkpınar tarihi iyi okumalıdır. Bir araştırma yaparken şu haber çok ilgimi çekmişti; "Çocuk Esirgeme Kurumu yaranına düzenlenen Kırkpınar Yağlı Güreşleri, 1932 yılında Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi tarafından Ankara, İstanbul ve İzmir'de de düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Hatta Ankara'da düzenlenecek olan Yağlı güreşlerin neticesinde birinci olacak Başpehlivan'ın "Türkiye Başpehlivanı" olarak ilan edileceği de bildirilmiştir." Bu girişim Kırkpınar'ın Sarayıçi'nde tekrar düzenlenmesini sağlayan kişiler tarafından engellenmiş Kırkpınar'ın organizasyonu Edirne Halkevi'nin önderliğinde yine Çocuk Esirgeme Kurumu yaranına düzenlemesiyle 1950 yılına kadar sürdürülmüştür.

64. Kurtdereli Mehmet Pehlivan Güreşleri'ni canlı yayınlayan TRT Spor Yıldız'da Recep Tosun'da güreşlerin bitiminde bir öneri ortaya attı; "Kırkpınar Başpehlivanı ile CW Enerji Yağlı Güreş Ligi birincisi "Başpehlivanlık Müsabakası" adıyla bir müsabaka düzenlensin hatta "Cumhurbaşkanı Kupası" olarak adlandırılsın." Öneri Nasıl? Yalnız konuşmaların sonunda programı sunan diğer spiker Sayın Tosun'a şu nu söyledi; "Peki ya Kırkpınar Başpehlivanı ben Türkiye Başpehlivanıym derse ne diyecek sin."

TRT gibi bir kanalda yorum

yapan kişiler konuştuğu kelimeleri iyi seçmelidir. Güreş terminolojisinde yer almayan terimler kullanılmamalıdır. Ama ne yazık ki, "Suskun Golcü", "Momentum" gibi terimlerle güreş anlatılmaktadır. Yağlı güreşin terminolojisi de korunmalıdır.

"Kırkpınar Yağlı Güreş Er Meydanı"nın da gerçekleşen başpehlivan güreşleri sonunda birinci olan Başpehlivan, "Türkiye Başpehlivanı" unvanına sahip olmakta ve bu unvanı da bir yıl boyunca kullanmaktadır. Hatta 2024 yılından itibaren de Türkiye Yağlı Güreş Liginde boylarına göre bir yıl boyunca topladıkları başarı puana göre sıralamaya giren pehlivanlar, Kırkpınar'da güreşmeye hak kazanmaktadır. Yağlı Güreş Liginde birinci olan Başpehlivan ile birlikte 32 başpehlivan direkt olarak Kırkpınar'a katılırken 8 güreşçi de eleme güreşleri sonunda eklenerek toplamda 40 Başpehlivan Kırkpınar'da güreşebilmektedir. Bu 40 Başpehlivan'ın güreşleri sonucunda birinci olan da "Türkiye'nin Başpehlivanı" olarak ilan edilmektedir.

Tarihi süreçte Kırkpınar ile ilgili bu tür söylemler, düşünceler hep var olmuş ve var olmaya da devam edecektir. Önemli olan bu gibi kişilere gerekli cevapları bilgi ışığında vermek gerekli tepkiyi göstermektir. Eğer bu tepkiyi göstermez, Kırkpınar'a sahip çıkmazsak ne olur?

Düşünmek ve dile getirmek dahi istemem!

İmsak	Güneş	Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
04:44	06:21	13:22	17:09	20:14	21:43

Keşan'da trafik kazası

Edirne'nin Keşan ilçesinde çarpışması sonucu 6 kişi yaralandı. hafif ticari araçla otomobilin

M.E'nin kullandığı hafif ticari araç, Z.D. yönetimindeki otomobille Dişbudak köyü yakınlarında çarpıştı.

Haber verilmesi üzerine olay yerine polis, itfaiye ve sağlık ekibi sevk edildi.

Kazada sürücülerle birlikte araçlarda bulunan 6 kişi yaralandı. Yaralılar sağlık ekipleri tarafından Keşan Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. (aa)

NÖBETÇİ

ECZANE

EDİRNE

GİRAY ECZANESİ
FATİH MAH. 10104. CAD. ALİVA RESİDANCE NO:14/75 (SULTAN 1. MURAT DEVLET HAST. KARŞISI) EDİRNE
02842358060

TEKİN ECZANESİ
YANCIKÇI SAHİN MAH. ATATÜRK CAD. NO:1 ESKİ SSK HASTANESİ KARŞISI
02842251064

ÇARŞI ECZANESİ
YAHŞİ FAKİH MAH. KULEKAPI CAD. HÜRRİYET MEYDANI KIRIŞÇILAR İŞHANİ NO:1 EDİRNE
02842141422

Yenigün
OFSET
edirneyenigun@hotmail.com
edirneyenigun@gmail.com
GAZETECİLİK VE MATBAACILIK

YEREL SÜRELİ YAYIN

Kuruluş: 5 Mayıs 2005

Kurucusu ve Sahibi:
Hasan Tahsin ERYONAR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Tarik ERYONAR

Haber Editörü
Özgür ORHAN

Tarih: 21 AĞUSTOS 2024 Sayı:5767

Yazışma Adresleri:

Sabuni Mahallesi Bedesten Dış Dükkanları No: 5 EDİRNE
Tel: 0 (284) 225 27 57 Tel./Fax: 0 (284) 214 33 31

WHATSAPP İHBAR HATTI: 0 541 225 27 57

Baskı: Yenigün Ofset Gazete ve Matbaa Tesisleri

Çavuşbey Mahallesi Mumcular Sokak (Eski İtfaiye Karşısı) No. 16/B EDİRNE
Tel: 0 (284) 213 51 82

Yıllık Abone Bedeli:2000 TL. - Şehirdışı Abone Bedeli:2500 TL. - Resmi İlanlar Sütun cm:140 TL. - Zayi İlanı 150 TL.

Fiyatı 4 TL. Fiyatlara KDV dahil değildir.

Renkli basılmasını istediğiniz özel ilan ve reklamlar pazarlığa tabidir. GAZETEMİZDE YAYINLANAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.

www.edirneyenigun.com